

LITERÁRNY TÝŽDENNÍK (dvojčíslo 5 – 6) 10. februára 2016

Premiéra hry *Dámska šatňa* v nitrianskom divadle

DYNAMICKE PREDSTAVENIE

JANA NEŽATICKÁ

Magický priestor u k r y t ý pred zveď a v ý m i očami d i v á k o v – d á m s k a š a t ň a sa stala dejiskom k o m e d i á l n e h o

predstavenia, ktoré v premiére pod rovnomeným názvom uviedlo Divadlo Andreja Bagara v Nitre práve v týchto dňoch. Scéna priam ideálna na rozohranie úsmevných gagov, vtipných monológov alebo láskyplných dialógov. *Dámska šatňa* má – na rozdiel od tak trochu nudnej pánskej – svoju neopísateľnú šťavu, dynamickú atmosféru. Autorka scény Eva Kleinová si nemusela dlho lámať hlavu, pretože tento obraz je jej dôverne známy. Stolík plný líčidiel, pod kreslom zabudnuté silonky, na vešiaku garderóba od výmyslu sveta, od kvetinkovej róby s odvážnym dekoltom cez čipkovanú podprsenku po zajačika z rozprávky alebo lesklý trblietavý župan odhaľujúci kypré poprsie a guľatý zadoček. A tá vôňa! Bože, tá vôňa! Cítiť ju z každého póru, z každého kúska tela. *Dámska šatňa* a postavy, ktoré v nej žijú kus svojho umeleckého a súkromného života. Neveľké útočisko – miesto premien – sa stalo ich druhým domovom, ktorému obetovali veľkú časť svojho ja.

pejšie obsadzovanie do pripravovaných hier. Lenka, teda Lenka Barilíková, predstavuje precíznu, večne svedomitú a miestami až strémovanú herečku, ktorej sa pod ťarchou profesie rúca manželstvo. V hudobnom obraze, keď sa mení na zvieratko a tancuje podľa nóty pohybovej choreografky Evy Burdovej, je úchvatná a privádza vďačného diváka túžiaceho po smiechu k nezadržateľnému prejavu radosti a nadšených výkrikov, ba miestami až k potlesku na otvorenej scéne. Ďalšia v poradí – trochu ľahkomyselná a bláznivá Alena Pajtinová z Hurbanova – dáva tušiť, že z nej raz bude skvelá diva, ale bude musieť na seba ešte popracovať, ešte trochu hlbavejšie preniknúť do svojej roly. Má na to všetky predpoklady, postava uleteného dievčiska – vekom i entuziazmom – jej slušala. Mladý výhonok Janu Kovalčíkovú, teda Janu, ktorá sa zoznamuje s novým prostredím, čaká veľa príležitostí. Záleží len na nej a na šťastí, kam sa posunie.

Nitriansky rodák režisér Michal Spišák, ako sám priznáva, považoval za česť nahliadnuť do zákutia dámskej šatne. Aj preto s veľkým nadšením splnil želanie členiek nitrianskeho divadla hrať v súčasnej hre, komediálnej, vtipnej a, pochopiteľne, čerpajúcej z divadelného prostredia. Akterky si ju doslova vypýtali. Ani jemu nebola táto vďačná téma ľahostajná, veď pochádza z divadelnej rodiny, časť detstva prežil v zákulisí nitrianskeho divadla, kde jeho otec Karol Spišák pôsobil dlhé roky

Štvorica nitrianskych herečiek predvádza v predstavení skvelý výkon

Významný český režisér, dramatik, spisovateľ a príležitostný herec Arnošt Goldflam je mužom mnohých talentov. Okrem toho, že vyštudoval medicínu, venoval sa výtvarnej tvorbe, grafike, maľbe i keramike, absolvoval štúdium réžie na JAMU v Brne, je autorom dramatisácií množstva českých divadelných scén. Ako skutočný znalec tohto tajomného prostredia šiel na mieru aj svoju hru: Eve, Lenke, Alene a Jane. Akoby ich poznal, hoci ich nikdy nestretol. Vďaka vlastným skúsenostiam, intuícii ponoriť sa do ženskej duše a ich túžby po naplnenom živote pozýva diváka tam, kde je priestor pred náštevnikmi zahalený a ukrytý. Každý, kto nie je herečkou, tam vlastne nemá čo hľadať. Aj keď' kdeko z nás tam túži aspoň na chvíľu vstúpiť. Ale možno by to nebolo to pravé orechové. Pohľad zvonka, naplnený ilúziou a romantickou predstavou, prekrytý inotajom, je vábivejší, napínavejší. Každý máme svoju trinástu komnatu. A v tom je to čarovné, záhadné. Pokiaľ ju neotvorí niekto nepovoláný. Prestupná stanica sa stáva ideálnym miestom, kde možno pozorovať príbeh štyroch herečiek. Ich súkromné životy, osudy, každodenné starosti, radosti, ich divadelné snívania. Prichádzajú, odkladajú civilný život, premieňajú sa na dramatické postavy a odchádzajú na javisko, kde sa stretávajú s divákmi. A potom sa vracajú z ilúzie žiarivých reflektorov do reality.

Každá z nich je iná. Jedna je dlhoročná skúsená členka divadla, ktorú stvárnila stálica a prvá dáma nitrianskeho divadla Eva Pavlíková. Pozná všetky finesy tohto umenia, veď Eva rovnako ako jej postava je na scéne už viac ako tri desaťroky. Odovzdáva kolegyniam cenné poznatky, nebóji sa povedať na plné ústa, čo si myslí, sem-tam britko, ale hlavne múdro. Je pohyblivá, nechýba jej nadhľad, no začína ju medziľahle realita – čoraz ekón-

ako režisér. A tak mal azda príležitosť tajne nakuknúť' cez škáročku do ženskej šatne. Hru, ktorú predznamenáva zmysel pre humor i trápnosť, groteskný realizmus a satirické zveličenie, už poznal dávnejšie. Preto, ako sám prezradil, s veľkou radosťou siahol po tejto inscenácii. Celý nápad vznikol na kolene. Herečky žobronili o darček: robiť' niečo, z čoho budú mať' radosť. Aj preto sa v replikách zjavujú autentické vtipy a farbisté segmenty z ich hereckého i súkromného života, vyvolávajúce v publiku smiech a ovácie. Dej hry je situovaný do vidieckeho divadla. Žiadna nóbl Bratislava s rozmazanými hlavnými protagonistkami. Ale milá malá Nitra, takže podľa režiséra je tu prítomný pocit, že sme trochu mimo centra, ale máme sa radi a vieme robiť' umenie aj v takomto prostredí. Na metropolu a známych hercov i seriály sa pozeráme trochu z boku, a, popravde, ani nám veľmi nechýbajú. My sme šťastní tu, kde sme. Zo skúseností však vie, že to nie je ľahký chlebič. Spolu s manželkou Lenkou Barilíkovou trávia veľa času na javisku. Vedia, že z divadla nemožno mať' ktovieaký hmotný prospech a svetská sláva – poľná tráva. Neraz zasvieti, zblkne ako kométa, ale veľakrát aj uschne, prikryje ju milostivý sneh. Musí to byť' niečo viac, musí to byť' naozajstná láska a nekonečná túžba po divadle.

Boli to krásne chvíle počas prípravy inscenácie, ako svorne tvrdí štvorlístok herečiek. Nasmiali sme sa a veľmi sme sa tešili na každú skúšku. Uvoľnenú nezašnúrovanú atmosféru bolo cítiť' aj počas premiéry. Umelkyne sa na javisku bavili. Navyše režisér Karol Spišák vložil medzi jednotlivé výstupy pesničky Kamila Mikulčíka, aby tak zdôraznil nielen herecký, ale aj spevácky talent hlavných predstaviteľiek. Moderná choreografia napokon strhla aj divákov. A tak veselohra získala ešte väčší punc ľahkosti a dobrej nálady.